

Acker-Hanenhoet is de ghemeyne soorte van Waterbloemen van crachten soet geslecht als van gedacante: worgenomen dat vóór oeffeninghe larter ende maffier ghe worden zindt / met de mors cruppen gehuypt mach worden. Dan als vooffert ier het en is niet te raden de selue hooy moest te ghehuypchen / nu men so heel goede cruppen gebinden kan.

HET III. CAPITTEL

Van de vreemde oft wterlatische soorten van Hanenhoet.

VV

p sullen hier seven geslachten van tot laufschene oft vreemden Hanenhoet beschryven / te weten den Hanenhoet van Ilyrien / dien niet bladeren van Gras dien van Portugal / den Berch Hanenhoet / ende dien niet gestoken ronde bloemen / dien niet gestoken ronde bloemen ende dien van Constantioplem.

Hanenhoet van Ilyrien.

Gedaente. 1. Een van de vreemde ende hier in Nederland niet ghemeyne soorten van Hanenhoet is den genet dieren Hanenhoet van Slabouien oft van Ilyrien noemt / voorbyhangende dunne ronde tamelijken lange Stelen / lancworpige Bladeren / met verschijden dellingen gelobben / bepoe wat wittachtich / ende niet enige dunne dons verleedt. De Bloemen zijn geslachtich / bleker dan die van den Gulden Hanenhoet oft Acker Hanenhoet / dan de Saden zijn als die van de selue soorte. De wortelen zijn veel clepne knobbelens oft lancworpige clisterkens eenen hangende.

2. De Tweede soorte van Vreemden oft Vlantschen Hanenhoet heeft lancworpige / smalle / geensins gelobbene / maar die van het Gras oft Terw gelijkende Bladeren / witten bleeken oft wittachtigen blaewen groen van verwen / de Stellken zijn coeter / niet hooger dan een spanne oft halven voet / de Bloemen ende Saden zijn als die van den Slabouschen Hanenhoet / dan de wortelen zijn van veel dunne weefselingen vergaert.

3. Den Derden Vreemden Hanenhoet is dien van Portugal / den welcken veel lieger is dan de voorgaende / voorcomende niet brede / adrachtiche / gladdie / blanke / onghedepide / doch alleen aan de ranten wat ghekerste Bladeren / benestens drey bladeren connen ettelijke

Hanenhoet met grassachtige bladeren.

Hanenhoet van Portugal.

4. Den Verden Vreemden Hanenhoet is dien van Portugal / den welcken veel lieger is dan de voorgaende / voorcomende niet brede / adrachtiche / gladdie / blanke / onghedepide / doch alleen aan de ranten wat ghekerste Bladeren / benestens drey bladeren connen ettelijke

Berch-Hanenhoet.

Wittey Hanenhoet.

Hanenhoet met ronde bolteisse bloemen / anders Gebolde Waterbloemen.

ettelijke stekels int de wortelen selue hoort / sondre enige aenwaesende sijt tac hanem / elck een van de welcke op son stop een enige goutverwige blanke kende welcke bloeme draegt / grooter ende meer gheblad / oft dubbeler dan de ander / in't midden met drapheens van de selue verwe verriet / tusschen de welcke een hoofdeken lutrupt. In steve van wortelen heeft dit gewas veel ronde knobbeling als corninkens Tarwe / als den Slavoenlyen Hanenhoet / maer langer.

4. A. Den Vierden Vlantschen Hanenhoet / Berch-Hanenhoet genaemt / is doch een leg crupt / ende rechte sich selven op / met een dun / coz / eenich stekel / op luens stop een clepne wif bladich bloemen voortkomt / van gedacante als de bloeminken van de ander soorten / maer witt / ende sonder riech / daer nae volgt een hoofdeken van veel by een vergaderde coeneling oft sadelens ghemaect. De Bladeren zijn breedachtich / contom de ranten ghekerst / blanke / ende int den groenen swartachtich. De Wortel heeft veel aer en hangende witte faselingen.

B. Van dit gewas hantinen een medesoorte met dierper dootlieden Bladeken / en met een grooter Bloeme / die somtijts noch volbladiger oft dubbelt is.

C. Witten Hanenhoet / dat is den Vifden van de Vreemde geslachten van Hanenhoet / heeft seer gedacante oft gherelde ende diep dootlieden Bladeren / doch groter / ende daer in de tweede soorte van Wilden Hanenhoet gelijckende. Den steel van dit gewas is by de twee voeten hooch / in sommige sijt sterren verspreidt / op de welcke Bloemen waaren als dien van de ander soorten van Hanenhoet / maer witt / iae melch witt van verwen / doch in't midden verriet niet geslachtige drapheens / die om een iepel en onvolcomen van veel bij een vergaderde saden gemacte hoofdeken waschen. De Wortelen zijn niet dan beselen.

D. Noch hantinen een Heste soorte van Vreemden Hanenhoet / den welcken van bladeren / Stelen ende Wortelen de Tweede soorte van Wilden Hanenhoet ghe- noemt / ghelycht / ende de Bloeme is ook goutverwiche / maer nochtans groter / ende van meer bladeren gemact / dat is geen ins enefiel / de welse niet heel open en gaet oft heire selven en ontluupt / maer als sen cont volleken vergaderd ende gelijopt zindt / alst eerst schijnt voort te comen ende nimmermen volcomen te wesen / daer nae volghen dyj oft vier clepne aer een houdende haruwiken / nae bovenwaarts opstaende / clepne swartachtich haet begrijpende.